

Jaak Uibu

Teie 01.09.2026

Meie .09.2026 nr 2-7/26-188/3

Vastuskiri pöördumisele

Lugupeetud härra Uibu

Täname Teid pöördumise ning sellele lisatud materjalide eest. Samuti täname Teid ja Teie mõttekaaslasi pikaajalise ja järjekindla panuse eest Eesti rahvastiku-, maaelu- ja regionaalarengu küsimuste teadvustamisel ning lahendusettepanekute esitamisel. Peame kodanikuühiskonna aktiivset osalemist nende teemade arutelus väga oluliseks ning hindame Teie pühendumust Eesti kestliku arengu küsimustele.

2021. aasta 12. mail võttis Riigikogu vastu Eesti pikaajalise strateegia "Eesti 2035" üldosa. Lisaks üldosale sisaldab strateegia veel tegevuskava, mida Vabariigi Valitsus uuendab kord aastas. Teie kirjas tõstatatud eesmärgid on kooskõlas „Eesti 2035“ strateegias sõnastatud sihtidega. Strateegia käsitleb muu hulgas rahvastikumuutustega kohanemist, piirkondlike arenguerinevuste vähendamist, kvaliteetse elukeskkonna ja avalike teenuste kättesaadavuse tagamist kogu Eestis, ettevõtluse arenguks soodsate tingimuste loomist ning kogukondade tugevdamist. Seega on maaelu elujõulisuse, regionaalse tasakaalu ja demograafiliste väljakutsete lahendamine juba täna riigi pikaajaliste strateegiliste eesmärkide hulgas.

Peagi on algamas Euroopa Liidu järgmine finantsperiood 2028–2034. Euroopa Liidu fondide raha kasutamiseks uuel perioodil on praegu koostamisel riigiplaan. Riigiplaani tegevused ja prioriteedid tuginevad „Eesti 2035“ strateegias seatud eesmärkidele ning nende koostamisel pööratakse tähelepanu Eesti piirkondade konkurentsivõime, elujõulisuse ja kestliku arengu tugevdamisele.

Eesti Reformierakonna ja Erakonna „Eesti 200“ koalitsioonileppes aastateks 2025–2027 on kirjas põhimõte, mille kohaselt suunatakse vähemalt 40% ettevõtlustoetustest väljaspoole Tallinna, Tartut ja nende linnade lähivaldu. Selle meetme eesmärgiks on vähendada piirkondade arenguerinevusi, ergutada ettevõtlust ja selle kaudu tõsta maapiirkonna atraktiivsust.

Lisaks strateegilisele planeerimisele rakendatakse juba praegu mitmeid meetmeid, mis toetavad maaelu ja -piirkondade arengut. Maaelu Edendamise Sihtasutus pakub maapiirkondades kodu rajamiseks ja soetamiseks eluaseme kaaslaenu. Kohalike algatuste ja kogukondade arengut toetatakse LEADER-meetme kaudu Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika raames. Rakendatakse erinevaid maaettevõtlust ja piirkondlikku ettevõtluskeskkonda toetavaid meetmeid, mis aitavad luua töökohti ning tugevdada kohalikke arenguvõimalusi. Valminud on

Eest eluasemevaldkonna teekaart 2035. aastani, mis käsitleb eluaseme kättesaadavuse ja taskukohasuse väljakutseid terviklikult. Teekaart arvestab erinevate leibkondade vajadusi ning võtab aluseks turu toimimise, selle piirangud ning arvestab ka piirkondlikke eripärasid. Teekaardi eesmärgiks on vähendada turutõrkeid, suurendada kvaliteetsete eluasemete pakkumist ning tagada, et eluasemeturg toetaks inimeste toimetulekut ja piirkondade arengut. Üha enam rakendatakse maaeluga arvestamise põhimõtet (*rural proofing*), mille eesmärk on hinnata poliitikaotsuste mõju maapiirkondadele juba nende väljatöötamise etapis. Samuti on maaeluga arvestamise põhimõtte rakendamine Eesti üheks prioriteediks Euroopa Liidu tulevaste poliitikate kujundamisel.

Riigikogus toimuvad nende küsimuste arutelud erinevates koostöö- ja kaasamisformaatides. Seaduste menetlemisel peame silmas eelnimetatud *rural proofing*'u ehk maaeluga arvestamise põhimõtet. Maaelukomisjoni tegevusvaldkonda arvestades on see ka enesest mõistetav.

Rahvastiku, perede, maaelu ja regionaalarenguga seotud teemasid käsitletakse ka erinevates Riigikogus moodustatud toetusrühmades. Nimetagem siinkohal nt kohalike omavalitsuste ja regionaalpoliitika, perede ja demograafia ning põllumeeste ja maaelu toetusrühmi. Need toetusrühmad pakuvad võimalust nii parlamendiliikmete, ekspertide kui ka huvirühmade vaheliseks sisuliseks koostööks ja aruteluks.

Oleme tutvunud Teie ettepanekuga taaskäivitada 2009. aastal toimunud ERARE seminarid. Hindame kõrgelt selle algatuse ajaloolist rolli ning Teie soovi jätkata arutelu Eesti rahvastiku- ja regionaalarengu teemadel. Siiski ei näe me praegu, et ERARE seminaride taastamine annaks olemasolevate strateegiliste protsesside, meetmete ja koostööformaatide kõrval täiendavat lisandväärtust või aitaks seatud eesmärgi senisest tulemuslikumalt saavutada.

Täname Teid veel kord ettepanekute, materjalide ja sisuka panuse eest. Peame oluliseks avalikku arutelu Eesti rahvastikuarengu, maaelu ja piirkondade tuleviku üle ning hindame kõrgelt kõigi nende inimeste panust, kes aitavad nende teemade üle ühiskonnas järjepidevalt mõttevahetust hoida. Soovime Teile tervist ja edu edaspidiseks!

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmas Kruuse
esimees

Merle Kruusimägi

631 6501 Merle.Kruusimagi@riigikogu.ee